

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— ért
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hónapra 1.— „
Egyes számon 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiaz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasáboz pető
soronként 5 krajfival
számlítanak.

Magyar-Osztrákország.

Debreczen, szept. 28.

(D.) Az idő igazol mindent! Lehet még ebből a birodalomból Magyar-Osztrákország is, amint hogy már most is az. Ettől az egymásután következő nyugdíj-képes sok miniszterelnöktől, minisztertől és mameluk szabadelvű párttól, amely zsinórban megy, még kitelik, hogy az ellenzék mindenféle hazafias törekvésének daczára egyszer csak véglegesen megszavazza. Szóval, le van főzve az ellenzék úgy, hogy ez már nem is illik!

Istennek hála, hogy mi magyarok nem egyedül vagyunk a világon és hogy tetteink kritizálására nem pusztán a magyar ellenzék jogosult, mert olykor-olykor, mikor reggeltől estig mind a két kezével, a la Kinizsi, ha bár nem buzogányt, de tollat forgatva csapdos maga körül, annyira kiforgatva magunk mivoltjából, hogy az édes anyánk se ismerne ránk. Kétségbe kellene esnünk, ha nem lenne tükör, melyet részrehajlatlan kezek tartanak előnkbe s melyben önmagunkra ismerhetünk. Tartja pedig előnkbe ezt a tükröt a művelt külföld valamennyi országának és nemzetének sajtója.

Nos hát ez a menhely, — olykor

olykor ide megyünk vigasztalást keresni saját testvéreink, méltatlan herceze hurezái után. Már t. i., akik külföldi lapokat is olvasnak. De akik nem olvasnak, akiket csak az ellenzéki sajtó szuggerál? Azok aztán nem csoda, ha a haladást hátrafelé menésnek, az emelkedést süllyedésnek, az országgyarapodását tönkremenésnek tekintik. Hiszen tudvalevő, hogy a hypnotizált mediummal a hideget melegnek, a meleget hidegnek lehet éreztetni.

Na de szerencsére, az ellenzéki hypnotizőrök rettentő csapásaként jelent meg köztünk nagy Németország még nagyobb uralkodója s hosszú időre visszaadta önnönmagának a nemzetet, de még a birodalom tulsó fele is fölnyitotta a szeméit és szétfeszítette a füleit.

Amit a német császár mondott, az a birodalom tulsó felének is jelzett annyit: Vigyázzatok magatokra oda át, mert ime, ez a nemzet lesz és van hivatva arra, hogy a birodalomban a vezérszerepet vigye, mikor aztán a koczka megfordul és Ausztria-Magyarországból Magyar-Osztrákország lesz!

Ez a nemzet hazafias, odaadó, áldozatkész, *összetartó*, meg van benne minden erény ami őt a vezérszerepre hivatottá teszi.

„*Összetartó?*“ E felett a kifejezés felett jó lesz egy kissé elmélkednünk. Avagy megváltozott a világ Salamon és Borics óta? Valóban *összetartóvá* lett volna a magyar nemzet? Nem lennének Vidék, Ujlakyak és Garák, Ugronok, Barthák és Polonyiak? Megszállta volna a nemzetet az összetartás szent lehellete s közelebb hozta volna egymáshoz a testvéreket?

Igen! Ha nem egytől-egyig is, de igen! Mióta Tisza Kálmán a szabadelvűpárt lobogóját az ország hármás bérczének ormaira tűzte, *azóta* csudákat művel ez a zászló. Azóta meglehet látni a nemzetet, amint széthuzásából lassan-lassan kivetkezik s egy párttestbe, a szabadelvű pártba szivódik össze. Látni lehet az ellenzéki furiáskodás szelidülését, az izgatásnak minél csekélyebb sikerét s a haladásnak minél nagyobb mérvű terjeszkedését!

És ezt a külföld látja, nem mi! Mi lehetünk magunk iránt elfogultak, tulbecsülhetjük érdeameinket, avagy ellenkezőleg megtagadhatunk mindent. De a külföldet se elfogultá, se vakká tennünk nem lehet, de annyi varázslatunk sines, hogy lekenyereznünk lehetne. Amit a külföld mond az igaz, amit a német csá-

TÁRGZA.

Szeptember.

Hideg, fázós őszi esőt csapott be a süvítő szél a kupé kinyílt ajtaján. Összerázkódtak bent az utasok és szépen öszszébb huzták magukon a meleg ruhát. Sötét, homályos felhő gomolygott fent a magasban, nehéz, lomha párázat ereszkedett alá, amely az ember tüdejét olyan nagyon össze tudja szorítani, hogy kétségbeesik, mikor azt a sűrű szürkéséget látja ott kavarni a szeméi előtt.

A vonat kerekei egyhangu dübörgéssel rohannak tovább, tovább.

Trararamm, trararamm.

És néha-néha nagyot zökkennek. Az utasok bosszankodva néznek egymásra, mintha egymást okolnák. Pedig azok mindegyike a saját gondolataival van elfoglalva. Az egyik sarokban egy fiatal kisasszony emeli ábrándosan szeméit az ablakra s aztán kibámul a távol messzeségbe, érzéketlenül, blazirtan. Mintha gondolatai se volnának. Lelke talán messzi kalandoz egy kedves bájos vidéken. Vagy tán egyáltalában nem is kalandoz. Ott huzódik meg az is vele-együtt abban a szűk kupéban, amelyikben alig hogy elférnek. Olyan egykedvű szomorú az arca, olyan bizonytalan, érzésnélküli a tekintete.

Mellette tisztas arezu anyóka ül. Vastag, téli kendőkkel van tele aggatva a nyaka. Talán a lányánál volt. Az pólyálta így be, hogy meg ne fázzék. Mert rut, zimankós, hideg az idő, aztán meg olyan esalóka az az ősz. Könnyen meghülhet, pedig most is köhög. Otthon majd az apuka megijed, ha betegen tér haza.

Egyhangu mélaság fekszik mind-egyik utason. Szürke, álmos melankólia. Csak egy fiatal ember sétál nyugtalanul a folyosón, szinte idegen. Karján felöltője, szép báronygaléros, kezében meg ezüst-luciferfejtű ébenfabot. — Aztán hirtelen megáll az ablak mellett és végtelen szomorúsággal bámul bele a sűrű, vastag levegőbe. Érzéketlenül nézi az ott elmaradandó tárgyakat, nem költ benne egy se gondolatot. Sivár pusztaság az, ami a lelkére nyomakodik.

A vonat füttyül. És megáll.

— Kondoros, egy percz!

A felszálló közönség rohan a kupékba, mintha odabent egész más volna a levegő, sokkal jobb volna az élet, pedig itt is uralkodik az a néma egyhanguság, mint odakint s aztán még a levegő is olyan füledt, fojtott, szinte belekábult az ember agya. De meg az a tompa érzéketlenség is ott fekszik a sziveken. Odakint jobb, szebb az élet, ha szinte fázós is.

A fiatal ember meg se mozdul, mintha őt nem érdekelné semmi. Csak mikor a gép nagyot, hosszut sikolt, fordul meg, kezébe veszi kis utitáskáját s szomorú arezczal várja a vonat lassulását, megállását. Az állomáson alig van egy-két lélek. A kopott hordárok didegve szaladgálnak ide s tova a nehéz, keményre megpakolt utitáskákkal. A fiatal ember megáll egy pár perczig a kupé ajtajában, kibámul hosszan az állomásra. Mintha valakit várna, akinek a megjelenése úgy megörvendeztetné, olyan boldoggá tenné. De senki, semmi. Lassan leszáll a lépcsőkövön. Egy hordár elveszi utitáskáját erővel, ő azt se tudja, mit is csinál. — Egy darabig még alá-fel sétál a peronon vizsga szemekkel be-betekint a várószobába. Mintha keresne valakit. Aztán lassan, nehéz léptekkel, mintha lábain ólomdarabok volnának, kiindul s érzéketlenül beleveti magát egy fiakkerbe. Az uton egy néhány ismerőseivel találkozik, köszönnek is azok neki, de ő észre sem veszi őket. Lelke egészen mással van elfoglalva, gondolatai egészen másutt kalandoznak.

...Mintha most is látná. Azt a fehérruhás, vidámkedélyű kis lányt. Hogy esengett a kacajja, hogy nevetett a piczi szája! Akkor kapta az első hosszú ruhát azt a könnyű, pihekerű mollruhát. Szép napsugaras májusi nap volt, a virágok

szár mondott, az egy elismerő nemes lélek méltányló buzditása.

Soha nem mertünk volna magunkról ennyit hinni, csak álmodtunk, csak reménykedtünk s amit álmodtunk, reménykedtünk, az beteljesült! . . .

— A román király Budapesten. A román királyi pár ma érkezik Budapestre. A magyar király és a magyar nemzet ünnepséggel fogadja a szomszédos és szövetséges állam koronás fejét. Hire jár, hogy ünnepiesen manifesztrálják Románia belépését a hármasszövetségbe, a mely azt jelenti, hogy a román nemzet, a mely vérben és tradíciókban épp úgy keleti faj, mint a magyar, de kulturában szintén nyugati. Nyugattal tart. A budapesti lapok megleghangu cikkei, a melyekkel Károly király látogatását előzetesen is üdvözölték, a bukaresti politikai körökben rendkívül kedvező hatást szültek. Nyolcz bukaresti lap el is határozta, hogy képviselőt küld Budapestre. A lapok legutolsó számai látható meglepedéssel veszik tudomásul a magyar sajtó elismerő és meleg nyilatkozatait s általában igazat adnak a magyaroknak, hogy joguk van büszkélkedni s a románok is jobban tenék, ha dolgoznának, a helyett, hogy jajgatnak és vádaskodnak, ha nemes versenyre kelnének Magyarországgal és Romániát minden tekintben úgy fellendítenék, mint a magyarok Magyarországot. A mult napok magyarellenes fölfogása eloszlott s most az ellenzéki lapok dühe a kormány ellen fordult és azt szidják, hogy tehetetlen és nem lendít Románia sorsán semmit. A „Budapesti Ujságírók Egyesülete” s az „Ötthon” írók és hírlapírók köre küldötteiből alakult vendéglátó bizottság elhatározta, hogy a román királyi pár látogatása alkalmából a fővárosba érkező bukaresti ujságírókat atyafiságos szeretettel fogadja, elhelyezésükről,

kalauzoltatásukról gondoskodik, s tiszteltükre disztribúciót rendez a Budapesti Ujságírók Egyesületének helyiségében.

— A függetlenségi párt és az újabb helyzet. Kossuth Ferencz vasárnap beszámolót mondott czepléni választói előtt. A függetlenségi párt elnöke bőven foglalkozott az osztrák viszonyok alakulásával s ezt a következtetést vonta le: ha Ausztria közjogilag darabokra hullik, a monarchia vezérállama, a mely körül a többi csoportosul, Magyarország lesz; ha Ausztriában az alkotmányt fölfüggesztik: akkor önmagától létrejön a perszonális unió. Ezért a függetlenségi párt szimpatikusan nézi a csehek, lengyelek, morvák, szlávok törekvéseit a német hegemonia ellen. Meghajtotta zászlaját Kossuth, Vilmos császár és a magyar király előtt is. Erre az egész hallgatóság, a mely Kossuthtól értesült először a király szombati kéziratáról, egetverő, lelkes éljen a király! szavakban tört ki.

— Honvéd műszaki csapatok. Fenn tartással közölhetjük az alábbi örvendetes hírt: A honvéd tüzérség szervezése a delegációk tárgyalásai folyamán fog napirendre kerülni és pedig oly formában, hogy a közös hadügyminiszter előterjesztést teend a tüzérség újjászervezéséről és egyszersmind tudatni fogja, hogy egy a m. kir. honvédség, mint az osztrák Landwehr külön tüzérséggel láttatnak el és egyuttal arra nézve is fog javaslatot tenni, hogy a régiből kihatott új intézmény költségeit a közös budgetből utalják át a magyar illetve az osztrák költségvetés keretébe.

Az országgyűlés megnyitása.

Budapest, szept. 27.

Az országgyűlés ma délelőtt újból megkezdte tanácskozásait. A képviselők nagy számban jelentek meg és csoportokba verődve tárgyalták a közelmúltnak oly jelentős politikai eseményeit. A karzatok is zsufolásig megteltek. Az egész ház a király tegnapi előtti legfelsőbb kéziratának megbüvölő hatása alatt állott.

Ünnepélyes, lelkes volt a ház hangulata, a mikor néhány perczel 11 óra

után Szilágyi Dezső megnyitotta a képviselőház őszi ülészakának első ülését.

Az elnök először is a szünet alatt meggyülemlt előterjesztéseket és kérvényeket mutatta be a háznak.

— Van szerencsém a háznak bejelenteni, kezdte, hogy ő Felsége a háznak születésnapja alkalmából nyilvánított szerencsekívánataiért köszönetét nyilvánította.

A király nevének említésére kitért a házban a lelkes éljenzés. A képviselőház tagjai felállottak helyeikről s szabadelvűek, ellenzékiek egy szívvel-lelékkel kiáltották:

— Eljen a király!

És mintha a karzatok közönségének hangja is belevegyült volna a perczekig tartó dörgő éljenzésbe. . .

A szép jelenet után az elnök folytatta előterjesztéseit:

Szomorú megilletődéssel jelenté a t. háznak, hogy egyik legrégebbi tagja, Péchy Tamás elhunyt. A boldogult képviselő hosszú életének legnagyobb részét hazájának és a közügynek szentelte.

A ház e munkásságban, küzdelemben és sikerekben eltöltött élet után megilletődve nyújtja emlékének az elismerés koszoruját és ennek megfelelőleg javasolom, hogy emléké a ház jegyzőkönyvébe iktassa és bizza meg az elnökséget azzal, hogy a ház fájdalmas részvételének kifejezését a boldogult özvegyének a ház nevében tudomására hozza.

Ebben az értelemben mondta ki az elnök a határozatot.

Bemutatta aztán a horvát szlavon-dalmát országgyűlés által a magyar országgyűlésre kiküldött képviselők megbízóleveleit. A mandátumok megvizsgálását a ház az igazoló bizottsághoz utasította.

A függő államadósság ellenőrzésére kiküldött országos bizottság jelentését a kezelési költségek 98-dik évi előirányzatáról a pénzügyi bizottsághoz utasították.

Szolnok-Dobokamegye közönsége üdvözi a kormányt, a miért a magyar tiszt-képző akadémiát megalkotta.

A ház asztalán van továbbá Fiume város közönségének kérvénye a magyar törvényeknek a fumei kerületben való életbeléptetése tárgyában.

A házszabályok értelmében felolvasás azután a függőben lévő interpellációk

kelyhein ott ringatózott még a reggeli harmat, szemérmesen, szerelmesen. A madaraknak olyan pompás jókedvük volt, hogy szinte be se tudtak telni a dallal, a sok csiesergéssel. Sokan voltak akkor együtt, épen labdáztak. Az övét véletlenül az a fehérruhás kis lány kaparította a finom kis kezébe s aztán vissza se akarta adni, Ineselkedett, játszott véle. Egy gyenge, puha kezű kis lány a meglelt fiatal emberrel. Olyan vidáman tudott nevetni, mikor ő ügyetlenül sehogy se bírta kivenni a labdát kezei közül. Hát mi történt? Istenem! csak annyi, hogy a fiatal ember elkapta azt a kis puha, bárszonyos kaesót s hirtelen ajkaihoz emelte, forró, tüzes ajkaihoz. Megrezzent tőle az a gyanutlan kis galamb s minden csepp vér hamvas arcába szökött. Jaj milyen piros lett, jaj milyen kívánatos lett! Hanem azért nem szaladt el, még csak el se vonta a kezét, csak nagyot kaczagot s aztán annyit mondott:

— Maga számár! Hát érdemes az én kezemet megcsókolni?

Dehát érdemes volt. Az a fiatal ember úgy gondolta, mert még máskor is ellátogatott hozzájuk, máskor is felkereste őket. Aztán beszélt annak a puha kezű kis leánynak annyi mindent hogy szinte nevezhetnékje volt sokszor. Hogyne, mikor egy olyan meglelt komoly férfi annyi jámbor csacsiságot össze tudott beszélni

egy járatlan, tapasztalatlan gyerek leánynak. Hogy ő képes volna még a ragyogó csillagokat is lehuzni a magas kékégből, csak egyetlen egy kérése, tekintete intené erre. Hát nem csacsiság ez? Érett észszel ilyen mondani egy komoly meglelt fiatal embernek.

Hanem hát azért nem nevette ki, mert látta, hogy annak a bolondos fiatal embernek milyen jólesik, ha mindazokat elmondhatja. Nem nevette ki, hanem odahuzódott szépen ennek széles melléhez. Illatos haja odaért a fiatal ember arcához, ineselkedett vele pajkosan, szerelmesen, esábitott, bolondított, nem csuda hát, ha az meg mindig olyan bolondságokat beszélt.

Az anyja egyszer rajta érte őket, hogy milyen bizalmasan ülnek ott egymás mellett, hogy milyen szerelmesen hajolnak ott egymás mellé. Nem haragudott érte, nem csinált jelenetet, patáliát, csak szépen megmosolyogta őket és magukra hagyta továbbra is. Hadd beszéljenek tovább, hadd ábrándozzanak tovább. Oh, minő szép, aranyos, boldog perczek voltak azok! A mikor azt se tudták néha, hogy sít-e, ragyog-e a nap, mert egymás szeméibe mélyedtek s úgy érezték, hogy nincs nekik szükségük többé fényes, ragyogó napra, ábrándosan tündöklő csillagokra.

Es aztán — megcsókdtek.

Olyan hamarosan ment minden, olyan gyorsan eltelt az idő. Csak azon vették magukat észre, hogy férj és feleség, hogy nagyon, de nagyon boldogok. Azok a mézes hetek, amiket a Tami bácsi — a nagybácsi — nyaralójában töltöttek, olyan gyorsan rohantak, olyan madárszárnyon szálltak. Pedig hát tulajdonképen nem is olyan rövid volt az a szép élet, épen egy — hónapig tartott. Hanem ők úgy érezték, hogy egy hétig se, mintha csak tegnap mentek volna oda. — Lepkét üztek, tarka, színes lepkéket, aminőket gyerekek szoktak kergetni, aztán meg — esókkal éltek jóformán azon idő alatt. Gyenge, erőtlén koszt, hanem hát ők azt találták, hogy felségesebb még a — tejfeles csirkepaprikásnál is.

Es hogy eltelték a mézes hetek, azután is csak olyan boldogok, olyan mámorosan boldogok voltak. A hivatal csak rövid időre tudta elvonni a fiatal férjet, de hát a feleség se igen engedte. Ott csüngött majdnem egész nap a nyakán. Ki se mozdultak a szobából, paradicsomnak tünt az nekik fel, ahonnan kár kirepülni a rideg, zordon világba. — Szinto neveltséges módra szerették egymást.

Boldogok voltak.

Öt nappal ezelőtt azonban a fiatal férjnek váratlanul el kellett utazni, valami hivatalos ügyben egy pár napra. Talán pénztár vizsgálatra, vagy valami hivatal-

jegyzékét s az elnök bemutatta még a belügyminiszter átiratát, melyben arról értesíti a házat, hogy október 4-én a király nevenapja alkalmából a Mátyás-templomban ünnepi misét tartanak.

A ház megbizta az elnökséget, hogy a királynak szerencsekívánatait tolmácsolja.

Az előterjesztések után Lukács László pénzügyminiszter jelentkezett szólásra s betervezte az 1898 ik év első négy hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló törvényjavaslatot indokolásával együtt.

A ház a benyújtott törvényjavaslatot előzetes tárgyalás végett a pénzügyi bizottsághoz utasította.

A pénzügyminiszter után b. Bánffy Dezső miniszterelnök az állami számszék három jelentését terjesztette a ház elé: A 98-ki zárszámadásokról, a Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmátországek között való 95-dik évi lezárolásról és a 97-dik év második negyedében előfordult tulkiadásokról.

Ezután a napirendet állapították meg.

„Itt az idő, most vagy soha!”

— A Hortobágy értékesítése. —

Debreczen, szept. 27.

Debreczen sz. kir. város költségvetése, azt a megdöbentő rémhirt keltette várososszerte, hogy *rendkívül nagy a „deficit”* és ennek *fedezését*, csak rohamos *pótadó növeléssel* lehet teljesíteni.

Ennek a város adófizető lakosságát kivétel nélkül és sujtólag érdeklő fedezeti módnak elhárítását azonban a városi hatóság lehetónek tartja: a *„Hortobágy-pusztá czélszerű használásával*. És ennek a módnak megfelelő tervezet elkészítését, illetékes bizottságnak, teendőjévé is tette.

A *„Hortobágy”* jövedelmezőbb — s a gazdaság haladása által is követelt kihasználásának terve — nem új. Felvette ezt, nem ugyan a hatóság kebeléből kiindítva, s nem is a deficit fedezésére legalkalmasb módképpen, hanem a *„debreczeni egyetem”* kérdésének megoldásá-

sával kapcsolatban, még nem régen is — alig két éve — a *„D. Ellenőr”* és *„Debreczen”* pol. napilapok hasábjain, mint melegen ajánlott, a *„Debreczeni Hirlap”* hasábjain, mint mereven *ellenzett javaslat*. Akkor a szikes talaj, kilugozással sat. javítása felett is folytak hirlapi viták — állítva és tagadva. A kérdés azonban csakhamar levétetett a napi rendről, miként — fájdalom — maga a *„debreczeni egyetem”* kérdése is.

Ennek a helyét most sürgetőleg foglalta el a *„deficit fedezésének kérdése”*. És ez — úgy látszik — meg is marad a napi renden, a *„Hortobágy kihasználásával”* kapcsolatban; mert ennek kell szolgálnia általánosabb megnyugvással fogadott eszközül arra, hogy a pótadótól ment híres és gazdag Debreczen városa e gyűlöletes adófajtól, továbbra is szabad legyen.

Nem szólunk ahhoz a kérdéshez: hogy tetszik a Hortobágy ős kezdetleges használati módból kivétele, Debreczen város öspolgárságának, — mely abba az ugyan csekély jövedelmet hajtó, de olesó haszonélvezetbe, századokon át beleszokott? Ez hatósági megállapítás által egészen tulszárnyalt kérdéssé vált már.

Azon sem kételkedünk ugyan, hogy a nagy szakértelmű bizottság a város érdekének legmegfelelőbb haszonbérbeadási javaslatot fogja elfogadás és végrehajtás végett betervezni. Azonban némi *koreszmék* figyelembevétel végett felvetésétől, ne zárkozzunk el!

Egyelőre talán, azon hortobágyi részletek kihasználásáról lehet szó, amelyek mint szikmentes területek — szántás vetéssel, termelő gazdálkodásra alkalmasok; mert a sziknek jövedelmezővé tétele, öntözés, vagy más megfelelő mód által hosszabb időt és nagy befektetést igényelne. Talán eljön ennek is de kora; de a *„deficit”* már itt van s fedezetet követel; s ezt, a haszonvehetővé tételre hosszabb

időre és nagy befektetésre nem szorult talajból, mihamar meglehet nyerni. Nem lehetetlen azonban, hogy az ily területeken is vannak lápos, vizállásos, mocsáros helyek, amik miatt ezeket sem lehet bizonyos javítás péld. csatornázás nélkül úgy adni bérbe, hogy a legmagasb bérleti árt azonnal ellehessen velök érni. Ha pedig a városi hatóság nem maga csatornáztat, egy előlegesen megállapítandó rendszer szerint, hanem hagyja azt a bérlore... ez, amellet, hogy erre csak igen hosszú bérletidő-adásával vállalkozniék: előreláthatólag többbe kerülne a városnak, mint ha az egész *„Hortobágy”* fekvését tekintetbe vevő egyöntetű rendszer és költségvetés szerint önmaga végezteti. Ajánlanunk lehet tehát, hogy a *bérbeadást csak a csatornázási rendszer megállapítása és végrehajtása után fogantossítsa*. Ez aránylag nem kerül tulságosan sok időbe; amellet a főcsatornáta *„Hortobágy”* medrével megadta — a jó természet. Az elhamarkodás csak a főcélnak árthatna.

A *„Hortobágy”* hasznosításával ajánlanunk kell a bizottságnak, munkálatában — egy korszerű kérdés tekintetbevételét is. Ez az *agrarszocializmus* kérdése, mely nem kopogtat s kér, hanem döntet és becocsátást követel — a társadalom ajtaján. Ezért kérvén — kérjük az illetékes bizottságot, hogy ne *milliomos egyesek, vagy üzleti társulatok nagybérletébe* bocsátását javasolja a kijelölendő földterületeknek, hanem mezőgazdasági kis 40—50 holdas párczellákra tagolva adását — *örökbérletbe*, földműves *kisgazdáknak* és erre magokat felajánló, — erre várva-váró *mezőgazdasági munkásoknak*, akik *szövetkezetekben* egy-egy ily területen, egy-egy mező munkás községet alapítanak; s mint ilyenek, nemesak magok alkotnának azon biztos megélhetési munkás-telepet, hanem a város fenhatósága alatt a város lakosainak számát, ha önkebeléből is — amelyekre első tekintettel kell lenni — már ki nem telnének, hanem másunnan ide származva is — a legegészségesebb elemmel szaporitnák.

Nem szükséges, hogy a szerződés megkötésénél: mik tartassanak figyelemmel? — a feltételeket elszámláljuk; csak arra jól esik rámutatnunk, hogy *földműves magyar népünk boldogításával* erkölesi magasztos eszmék valósításán még önmagát is emelné a város, oly *erkölesi példánymagaslatra*, hogy az *örökbérletek* létesítésében legelő járva: — a *követelő agrarszocializmus kérdésének gyakorlati megoldásában, követendő például szolgálna* — államnak és nagybirtokosoknak.

A nagybérlet talán ígérne egyelőre nagyobb jövedelmet, de állandóbbat és biztosabbat, mint az örökbérlet — nem. Emellet a város erkölesi személyiség is; s ha nagyobb kára nélkül teheti: miért ne használná fel az emberiség boldogítására, kivált ha azzal nemzeti szempontból is megjelölt ügynek szolgálhat — a mutatkozó alkalmat. Valljon nem inkább önyüye-e, sok-sok mezőgazdasági munkás magyar családot boldogítani, mely saját magá-

beli tévedés kiderítésére. A felesége majd halálra rémült, mikor meghallotta. Nyakába ugrott, szinte megakartá fojtani csókjaival, hogy ne engedje, ne ereszse magától az ő kicsi urát. Majd beleőrült eleinte még a gondolatba is, hogy ő nekik mostan el kell válniok. De aztán megnyugtatta a férje, hogy nem olyan nagy dolog az, nem kell azért mindjárt halálra gondolni. A kis menyecske egész megnyugodott s vidáman bucsuzott el az urától. Még azt is utána kiáltotta:

— Aztán piros papucsot el ne feledj hozni édes aranyom...

Hanem mikor a fiatal férj három nap mulva visszatért, üresen találta a szobát, az aranyos kis szobát, az ő paradicsomukat. Az asszony sehoh se volt, mintha kirepült volna a kalitkából.

Már a legközelebbi vonattal utban volt a felesége után. Vidáman, jókedvvel. Bizonyosan most csak játszani akar véle haza szökött, hogy őt megijessze, halálra rémitse, de hogy aztán megint kibékítse, boldoggá tegye égő csókjaival, tüzes ölelésével. Oh, bizonyosan így van. Bizonyosan.

A kis asszonyka csakugyan haza szökött, de igazán nem úgy, ahogy ő gondolta, hanem hogy egészen otthon maradjon a szülei háznál, a gyerekszobában. Rémulten kérdezte a férje, hogy miért, mi okból? Egy szót se szólt rá, csak kifordult a szobából és magára

hagyta a férjét. Hasztalan volt aztán minden kérés, minden esdeklés, egyedül kellett néki haza menni és anélkül hogy tudta volna miért?...

...Felrezzent.

A kocsi megállt, kiszállt belőle és kifizette a kocsiat. Aztán lassan, bágyadt lélekkel indult befelé a lakására. Abba a szobába vitték a lábai egyenest, amelyikben azt a sok boldog percet töltötték együtt. Ugy volt a szoba egészen ahogy az asszony elhagyta pár nappal ezelőtt. Csak az asszony nem volt sehoh, csak annak hiányát érezte egyedül, de azt érezte igazán, fájón, boldogtalanul.

Oda rogyott le a diván egyik sarkába, épen oda, ahol az ő felesége ült gyakorta. De ott is úgy érezte magát, mint akinek a lelkén egy nagy végtelen nagy teher fekszik. Belemábámult szemével a levegőbe fásulóan, hidegen. Nem volt egyetlen egy gondolata sem...

Hirtelen egy nyitvafeledt ablaktábla csapódott be nagy zajjal, nagy lármával. A szél csapta be, amely most idekin aláfel nyargal s kellemetlenül sivit a nyitott ablakon.

A hideg fázó eső paskolja az ablaktáblákat. Az emberek dideregve vonják össze magukon a meleg ruhát... szeptember van...

Juhász Sándor.

nak is tagja, vagy tagja lenne, mint egy nagy bérlőnek, vagy üzleti társulatnak adni bérbe, a „Hortobágy“ részét vagy részeit, s milliomokhoz tóldani — talán idegeneknek — milliomokat, a helyett, hogy kenyeret, biztos megélhetést adna kezökbe azoknak, kik ezután óhajtoznak?

Ezeket jól esett elmondanunk — mint megvalósítható és megvalósítandó eszméket.

„Itt az idő most vagy soha“. Az illetékes bizottság—javaslatával, a városi hatóság—böles és humánus határozatával, változtassa, e kínálkozó alkalommal: az eszmét — valósággá. A böles és jó Isten kegyelme rajta és munkáján.

— a — r.

A közvilágítás rendezése.

— Pályázati feltételek. —

Debreczen, szeptember 28.

A közvilágítás rendezése ügyében alakított ad hoc küldöttség *Simonffy* Imre kir. tanácsos polgármester elnöklete alatt tegnap este hosszasan és behatóan megvitatta és *Stahl Géza* főmérnök előadása mellett megállapította a közvilágítás biztosítása érdekében kibocsátandó pályázati hirdetményt s az annak alapjául szolgáló pályázati feltételeket. E feltételek nagy körültekintéssel vannak összeállítva. A városi küldöttség és a fogyasztó közönség érdekét minden irányban biztosítani törekedett, a mint ez kitünik az alább kivonatossan közölt feltételekből, melyek még e héten tanács ülés elé terjesztetnek s csakhamar azután a pályázatot is kihirdetik:

I. Általános feltételek.

Pályázhat bárki, aki szakképzettségét, kiviteli képességét az ajánlatba hozandó munkálatokat illetőleg beigazolja. Ajánlatba hozható: 1. légszesz; 2. légszesz és villamos világítás kombinálva; 3. tisztán villamos világítás.

A pályázó 10.000 frt bánatpénzt tartozik letenni a házipénztárnál 1897. nov. 15-én d. e. 9 óráig; az ajánlatok nov. 16-án d. e. 11 óráig adandók be; s azok másnap d. e. 10 órakor bontatnak fel nyilvánosan. Az ajánlatokhoz mellékelendők: a világítási hálózat vonalozott terve s a berendezés részletes leírása. Az ajánlatban megjelölendő: vállalkozó mennyi időre kívánja az engedélyt s hogy az kizárólagos vagy pedig korlátozható legyen-e? Kifejtendő: mely feltételek mellett és milyen időközökben válthatja meg a lejárattal előtti a világítási berendezést a város?

Megjelölendő az is, hogy a fogyasztás növekedésével milyen kedvezményt ad a városnak, magánosoknak és nagyobb fogyasztóknak.

Bármely világítás esetén a berendezés az engedély lejártakor ingyen megy át a város tulajdonába. A kinek ajánlata elfogadatik, köteles a város helyett 125.000 frtért megváltani a légszeszgyárat s ezért kárpótlást követelhet; köteles továbbá bánatpénzét 50.000 frtra kiegészíteni.

A város fenntartja magának a jogot hogy az ajánlatok felettszabadságon választhasson. Az ajánlatok pályázókra nézve hat hétig maradnak kötelezők.

II. Részletek feltételek:

1. **Légszesz világításra nézve.** Alapul 1108 láng szolgál, melyből 364 Auer égővel lesz ellátva, Egy láng 12 normál

gyertya fényű. A hálózat 1901-től számított 10 év alatt építendő ki. A város egy lángtól évente 1830 egész óra fogyasztást biztosít.

Egységárak hozandók ajánlatba még pedig utcai világításnál égési óránként; magánosoknál köbméterenként; ipari és erőátviteli czélokra 100 Wattónként; lámpák fenntartásánál darabonként.

Kedvezmény adandó: a városi hivataloknak; egyházaknak, iskoláknak, köznevelődési és jótékonyági intézeteknek.

2. **Villamos világításra nézve.** A város ivlámpát és izzólámpát köt ki. Ivlámpák alkalmazandók: Nagy és Kis-Várud-utczán, Piacz-utczán, Egyháztéren, Péterfián, Nagyerdei uton, Nagy és Kis-Mester-utczán, Nagy-Hatvan-utczán, Széchenyi-utczán, Miklós-utczán, Szentanna-utczán, Kossuth-utczán, Csapó-utczán és Kenyér-Piaczon. Éjjel utáni világításra ezen utvonalakon is izzó lámpák alkalmazandók. A többi utczákon és tereken 744 izzó lámpa állítandó fel.

Az ivlámpák maximális távolsága 70, minimális magassága 7 méter; az izzó lámpák maximális távolsága 40, minimális magassága 3 méter.

A város minden ivlámpa után 1000 óra, az ezekkel egy utczán levő izzólámpa után szintén 1000 óra; minden többi izzólámpa után 1830 óra fogyasztást biztosítja évenként. Megjelölendő, hogy mely szerkezetű berendezést használt a vállalkozó?

Az iv lámpák diszes, az izzó lámpák egyszerűbb oszlopokra teendők.

Földfeletti vezeték nem használható. Ha azonban a vállalkozó az engedélyt és a háztulajdonosok beleegyezését kieszközli, akkor 100 Voltnál nem nagyobb feszültségek vezetékei fedeltartókon lehetnek. Váltakozó áramu primér vezetékűek feltétlenül földalattiak lehetnek.

A légszeszgyár, míg a város kívánja, üzemképes állapotban tartandó.

A munka a szerződés megkötésétől számított hat hónap alatt megkezdendő s oly erővel folytatandó, hogy 1901. jan. 1-jén mindazon utczákon, ahol most közvilágítás van, a villamos világítás megkezdessék; a hálózat többi része 1901-től számított 5 év alatt építendő ki.

Egységárak adandók be, közvilágításra óránként, magánfogyasztásra, ipari és erőátviteli czélokra 100 Wattónként, lámpafenntartásnál lámpánként.

Valamint a gáznál, ugy a villamosnál is kedvezmény adandó: városi hivataloknak, egyházaknak, iskoláknak, kulturális és jótékonyági intézeteknek.

Az ivlámpák legalább 8 ampéresek, izzólámpák átlag 12 német stearin gyertya fényűek legyenek. Vállalkozó köteles az izzó lámpát égési tartalmaért szavatolni. Az izzó lámpák fényszolgáltatási mértékűl normális feszültség mellett az égési tartam alatti maximális és minimális fényerők közti középérték vétetik s *dijazás* alapjául ez szolgál.

A város minden esetben fenntartja a jogot, hogy a szerződés megkötésénél a többi aprólékos feltételeket szabadon állapítsa meg. Ugy a villamos mint légszesz világítás ipari és erőátviteli czélokra éjjel-nappal szolgáltatandó.

3. **Légszesz- és villamos világításra nézve.** Azon utczák világítása, melyek villamos világításnál ivlámpákra voltak felvéve, szintén ivlámpákkal történik. Itt azonban éjjel után légszesz alkalmazandó. A villamos világítás 1901-től 2 év alatt, a légszeszvilágítás 10 év alatt a város egész területén behozandó. A feltételek egyebekben nem változnak.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. e. 2 órákor csak esetleg hátfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kéréseket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Zóna-mészárszék helyisége Csapó-utca Slezák-féle ház, a gyógyszerár mellett, továbbá a kenyérpiacson a Szikszai-féle házbán. Beiratkozhatni a székhelyiségekben. továbbá a D. E. és R. U. szerkesztőségeiben és Thót Lászlónál Csapó-utca 319. A jelentkezés legezelszerűbben levelezőlap útján történhetik.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

— Dicsőség a királynak! —

Minden debreczeni polgár szívének legbensőbb hurjait hozta rezgésbe az az eszme, hogy Debreczen város közönsége, a nemzetének adott nagyszerű királyi ajándékot e korszakalkotó tettehez méltó formában köszönje meg. Tegnap reggel még csak neány, lelkes újságíró agyában forrt ez az eszme, — s délben a főispáni ebédnél már mindenki arról beszélt, hogy mi módon tehetnénk minél szebbé, minél magasabbabbá a hála és köszönet kifejezésére legalkalmasabbnak látszó október 4-dikét, amikor Ő Felségének névnapja lesz. Végre abban történt megállapodás, hogy a politikai pártok elnökei hivaak össze értekezletet, amelyen az ünnepély részletei megállapittassanak. Igy repült szét mai napon sok példányban ez a meghívó:

Meghívó.

Koronás királyunk Ő Felségének városunk lakossága részéről nyújtandó hála kifejezésének megállapítása tárgyában ma délután 4 órakor a városháza nagytermében megtartandó értekezletre.

Debreczen, 1897. szept. 28.

Lengyel Imre, Kertész János.

Tervbe van véve a város kivilágítása, még pedig vasárnap este, amikor — épen nagyvásár lévén — sok ezer vidéki gyűl össze városunkban; alkalmi beszédek nyílt helyeken a német császár és a király kegyelmes kéziratának jelentőségéről; a város fellobogozása s másnap hálaadó istentiszteletek az összes felekezetek templomaiban. Az értekezletről holnap bővebben írunk. — A holnapi városi közgyűlésen is impozáns módon fog megnyilatkozni Debreczen közönségének öröme, hála a nemes lelkű király felséges elhatározása felett. A tanács gr. *Degenfeld* József főispán elnöklete alatt tartott mai tanács üléséből javasolni fogja, hogy a király és Vilmos császár pohárköszöntői, valamint a király ajándékaról szóló kézirat a közgyűlés jegyző könyvébe igtattassanak s a királyhoz hódoló feirat intéztessek a miniszterelnök útján. Külön javaslatban indítványozni fogja a tanács azt is, hogy ez alkalomból Bánffy Dezső miniszterelnököt és a kormányt feliratban üdvözölje a város és bizalmáról biztosítsa. Az ev. ref. főgymnasium ifju-

sága holnap reggel 8 órakor az oratoriumban gyűl össze. Ott a királyhymnus eléneklése után Csiky Lajos hittanár imát mond: majd a szózatot éneklé a főiskolai kántus. Ezután felolvastatván a német császár felköszöntője s a király kézírata, Dóczy Imre igazgató és Nagy Elek a történelem tanára megmagyarázzák azok jelentőségét. Az ünnepély a Hymnus eléneklésével végződik.

— **Kinevezés.** A debreczeni itélőtábla elnöke Szigeti Dezső máramaros-szigeti lakos végzett joghallgatót és Szigeti Géza máramaros-szigeti lakos végzett joghallgatót a debreczeni itélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

— **Teljes tanácsulást** tartottak ma d. e. gr. Degenfeld József főispán elnöklete alatt, amelyen hitelesítették a holnapi közgyűlés elé terjesztendő ügyekre vonatkozó végzéseket s előkészítették a még le nem tárgyaló ügyeket.

— **Érettségi vizsga.** A helybeli kereskedelmi akadémián tegnap fejezték be a pótló érettségi vizsgálatokat. A 15 jelentkező ifju közül jelesül érett egy: Klein Miklós; jól egy; Füzy Ernő; egyszerűen tiz; hárman pedig visszavettek.

— **A „Polgári takarékos és segélyszövetkezet”** igazgatósága közelebb tartotta meg rendes havi ülését Rásó Gyula kir. tanácsos alispán elnöklete alatt, mely ülésben több — a szövetkezet tagjaira nézve — fontos és üdvös dolgot intézett el. Így például tekintettel arra, hogy az intézetnél a befizetések és kölcsönadások már ez ideig is igen felszaporodtak, állandó pénztárnokot szándékoznak alkalmazni (hallomásunk szerint az ezen állásra pályázni szándékozóknak Katz Jakab igazgató irodájában, Nagyvárad- és Teleky-uteza sarkán kell beadni kérvényeiket, hogy a tagok egész napon át vehessék fel megszavazott kölcsöneiket, fizethessék esedékes kamataikat vagy egyéb illeteiket. Rendkívüli tapintatosságra vall az igazgatóságnak azon intézkedése is, hogy a heti befizetéseket a tagok kényelme szempontjából folyó évi okt. 16-tól kezdve hetenként 3-szor és pedig hétfőn d. u. 3-tól 5 óráig, szerdán d. u. 3-5-ig és szombaton d. u. 2-től 5 óráig fogja megtartatni. E nemes czélú intézetnek, mely már rövid fennállása óta is nem remélt eredményt képes felmutatni, nincs ugyan szüksége az ajánlásra, de a nagyközönség érdekében ajánljuk mindazoknak, akik — ha csak hetenként legalább 10 krt képesek félretenni, lépjenek be alkalomadtán az intézet kötelekeibe, mert annak buzgó igazgatósága sokat fáradozik abban, hogy tagjait tőle telhetőleg támogassa.

— **A főiskola köréből.** A Magyar Irodalmi Önképző Társulat Ferenczy Gyula akadémiai felügyelő tanár elnöklete alatt szombaton tartotta meg alakuló gyűlését. A megválasztott tisztviselők névsora ez: elnök Juhász Sándor 3 th., lapunk ügyes tollu munkatársa, főjegyző Osváth Ferencz 2 jh., titkár Acsay Lajos th., pénztárnok Sipos Béla 2 jh., ellenőr Korsós Zoltán 3 jh. szerkesztő (t. i. a Főisk. Lapok szerkesztője, a melyet a társulat ad ki) Kun Béla 2 jh. Választmányi tagok: Virágos Sándor 3 th. Török Ferencz 1 th. Forrás Gyula 3 jh. Szabó János 1 jh. és Krampera Éde 8 o.

— **A drágasági pótlók.** A helybeli állami és államvasuti tisztviselők megtartották f. hó 26-án vasárnap d. e. 10 órakor azon értekezletet melyet a tisztviselők önszervező egyesülete hívott össze a

drágaság miatt teendő lépések ügyében. A tisztviselők, a kik az állami és államvasuti hivataloknak majdnem valamennyijét képviselték, egyértelműleg konstataáltak az élelmi szereknek napról-napra növekvő drágaságát s miután az értekezlet elnökévé Harmath Gergelyt, jegyzőjévé dr. Kardos Albertet választották, elhatározták, hogy a kellően felszerelt és megokolt kérvényeket fognak benyújtani a szakminiszteriumokhoz és a képviselőházhoz, a kérvények támogatására pedig fölkéri Debreczen sz. kir. város képviselőit, gróf. Dégenfeld József és Dobiecki Sándor üzletvezetőt. A kérvényhez szükséges adatok beszerzésére, a kérvény megszerkesztésére és illetékes helyen való benyújtására az értekezlet bizottságot választot melynek tagjai: Harmath Gergely, Boczán Elemér, Motesiczky Hugó, Suhajda József, Bródy Henrik, Csath Zsigmond és dr. Kardos Albert.

— **Berczik Árpád kitüntetése.** Bizonyára széles körben fog élénk örömet kelteni annak hirt, hogy Vilmos német császár a vörös sasrend II. osztályával diszította fel Berczik Árpád miniszteri tanácsost, a miniszterelnökség sajtó osztályának vezetőjét. Azon kitűnő szolgálatok mellett, a melyeket Berczik Árpád előkelő hivatalában évek óta teljesít a közügy szolgálatában, ezen kitüntetés mindenestre szól a kiváló magyar írónak is, kinek vigjátékai különböző fordításokban diadallal jártak be Európa színpadait. A magyar nemzet bizonyára hálás szívvel veszi a német császárnak e kitüntető figyelmét, mely újabb tanúsága annak, hogy II. Vilmos mily élénk érdeklődéssel kíséri kulturánk és irodalmunk fejlődését.

— **A kegyesrendiek jubileuma.** A magyar tanügy terén kétszázad óta működő piarista-rend, az idén ünnepli meg háromszáz éves jubileumát annak, hogy Kalazanti Szent-József, a rend alapítója megnyitotta Rómában az első kegyes iskolát. Az egész földön élő kegyes rendiek generálisa: Maurus Ricci a s. Leopoldo, körlevélben hívta fel a világ valamennyi kegyes tanító-rend házának tagjait, hogy fényes ünnepség között ünnepeljék meg ezt az évfordulót. Magyarországiak tartományfőnöke tehát, decz. 8 ra rendelte el a jubileum napját s az erről szóló körlevelet ma küldötte szét Budapestre, a szerzetesi tartomány valamennyi házához. Magyarországon 24 háza és ugyanannyi gimnáziuma van a piarista-rendnek, melynek tanárai még a legnehezebb időkben is híven szolgálták a magyarság ügyét. Érdekes, hogy a branyiczki csata egyik örök emlékü hőse: Erdőssy páter is közülök való volt.

— **A polgári lövőházból.** A múlt vasárnap tartott lövésznél díjat nyertek: legjobb mélylövessel Molnár Ferencz 4 koronát, legtöbb körlövessel Fürst Ödön 4 koronát.

— **Mikor lesz a szüret?** A debreczeni kertek már a héten szüreti zajtól lesznek hangosak. A kertési gyűlések kettő kivételével a múlt vasárnap mindenütt megállapították a szüret idejét s azt jóváhagyás végett ma terjesztették a tanács elé. A szüreteket e szerint a következő rendben tartják meg: Szept. 29. 30. Homok és Tégláskert; szept. 30: Hatvan-utezai, Széchenyi és Toezós kertek; okt. 1-3: Posta, Csige és Csapó kertek; okt. 5-6: Köntös és Vénkertek; okt. 6-7: Sesta és Ujkertek. A boldogfalvai és Vargakertek még nem nyilatkoztak.

— **Jótekonyság.** Szabó Ferencz Csemető-uteza 1221. szám alatt lakó munkás két év előtt oly operáczió ment keresztül, hogy le kellett vágni egyik lábát. Azóta keresetkép-telen és nagy nyomorban él hat apró gyermekével. Lókodi János Kossuth-utezai korosmáros és Ottó ur 6 frt 50 krt gyűjtöttek a szűkölködő család részére, mely összeget tegnap az I. ker. kapitányság útján kézbesítették. Ez a példa nagyon alkalmas a követésre.

— **Katona és civil.** Az éjjel négy napszamos mulatott a „Bárány” koresmá-ban. Odavetődött egy Almási nevű honvéd és beléjük kötött. Verekedés lett a vége, a mely alatt a honvéd szuronyával az egyik napszamosnak, Mike Jánosnak, balkarján és mellén több szurást ejtett. A verekedő civileket III. ker. kapitányságnál őrzik, a vagdalkozó honvédet pedig átadták a katonai hatóságnak.

— **Betörőbanda.** Tegnap este 6 óra tájban Török Péter a paksi csere alatt fekvő újföldi tanyájába egy három fogatu szekeren három férfi hajtott be. A magtár előtt leszállottak a szekérről, onnan fejszét vettek elő és előbb a magtár zárát kezdték fessegetni, mikor pedig látták, hogy az nehezen enged, kivágták az ajtót. Fodor Lajos kocsis észrevette az idegeneket, felismeste rögtön a helyzetet és lármát csapott. Az egyik ember erre mellbevágta, aztán rákiáltott, hogy hallgasson, különben a halálfia. A kocsis elfutott. Segítségért sietett a szomszéd tanyába, a honnan Lukács Mihály vejével és 3 napszamosmal a helyszínére ment. A betörők azonban észrevéve őket felkaptak a szekére és a krumpli földön keresztül el-tűntek a paksi erdőben. Az esetről rögtön jelentést tettek a mezőrendőrségnél, ahol már nyomában vannak a vakmerő bandának.

— **A szerelem.** Szerelmi bánat emész-tette Elek Juliánna h.-bőszörményi hajadon 17 éves szívét. Nem bírta elviselni, inkább a halált választotta. Négy esomó gyufa phosphor fejét feloldotta vízben, megitta és iszonyu szenvedések közt bele is halt.

x II. Vilmos császárt felséges uralkodónk a legkülönbözőbb figyelmességekkel arasztotta el Budapesten való tartózkodása-kor. A többek között — mint tudósítónk értesít — hálószobája mellé készítettett egy önműködő szalonorgonát Sternberg Ármin és Testvére csász. és kir. udvari hangszer-gyárosoknál, a mely a reggeli órákban abban a pillanatban, mikor a nagy nemzet birodalom hatalmas uralkodója ágát elhagyta, a „Heil dir im Siegeskranz” himnusra zendített reá. Ezen meglepetésről mosolyogva nyilatkozott a császár ismételten több királyi hercegeknek és miniszternek.

Borkóstoló bizottság.

Hiába! visszatérünk ismét a régi időkre, hogy valami üdvöset tudjunk cselekedni, mert a krónikák könyvében minden rosszra találunk receptet.

Például Mátyás király idejében kezdettek rossz borokat mérni a koresmárosok. Jó Mátyás urunk kapta magát felöltözött álruhába és bejárt valamennyi doresmát. Ahol jó bort mértek, mint például Czinkotán ott kicsiny volt neki a liter, ahol rosszat mértek ott menten hívatta a szolgabíró és olyan huszonötöt vágatott a vendéglős urra, hogy talán még most is forgolódik a sirjában mikor csak róla irok.

Hej! ha a kor színvonala nem törölte volna el a 25-öt, nem tudom, volna-e veretlen koresmáros széles e hazán?

Ha ma egy vendéglős jó ebédet főz és jó bort ad évenként három négyszer, minden ujság a kitünő konyhát és pincézét dicséri; de ha leközlőn a 360 napon át elhangzó ócsárlásokat és az Isten meghallgatná a hamis bortól katzenjammerben szenvedők jó kívánatait, a vendéglősök egész nap a gyóntatószékekben és urvacsoránál ülhetnének, még akkor is nagy kérdés, hogy nyerhetnének-e bünbocsánatot?

De hát térjük vissza eredeti tárgyunkhoz. Darányi Ignác miniszter Mátyás példáját követve szintén bejárja az országot. És daczára annak, hogy ő nagyon kevés bort iszik, mégis talán mert érkezését előre nem jelentette be, a két deczitől is, amit itt és ott megivott, megfájult a feje. S mivel nagyon szives házi gazda és tudja, hogy mennyi bort fogyasztgatnak, az ő jó duna-eörsi borából a vendégei, elképzelte, ha azok annyit innának a koresmai borból, mint az ő saját terméséből, hogy milyen kínos nyavalyákban szenvedhetnének. Elrendelte tehát a borkóstoló bizottságok megalakítását.

Ezen bizottságok megalakítása a főispánoknak mint kényes természetű ügy lett ajánlva; mert nem tudhatni, hogy a felkért tagok megtiszteltetésnek, vagy gyengéd czélnak veszik-e beválasztatásukat.

Volt alkalmunk az Edison által feltalálható messze hordó Röntgen sugarakkal a miniszteri fiókban rejtegetett szabályzatokba beletekinteni és a következő pontokat feljegyezni:

A minősítés tekintetében ez a bizottság az 1883. évi I. t.-cikk vagyis a qualificationális törvény szabványain felül áll, amennyiben dicsőség ha magyar honos akad minden állásra, de nem éppen szükséges, mert egy cseh vagy morva kefekötő kiváló tagja lehet a bizottságnak.

Borkóstoló bizottság tagjává az választható, aki:

1-ször. Egy ült helyében fél óra alatt megiszik öt liter bort három deczis poharakból, anélkül, hogy ivásközben egyetlen egyszer nyelne és így a torkának ürge-lyuk szerűen kell praeparálva lennie.

2-ször. A tag köteles a reá várakozó kocsiig egy borfiu segítségével is elmenni tudni, különben disqualificáltak.

3-ször. Csakis az lehet tagja a bizottságnak, aki egy fél einslag gőzét képes az orrán felszívni, hogy feje a borközök befogadására képes legyen.

4-szer. Aki ivásközben csuklik, fegyelmi vétséget követ el és tíz üveg sör megivásától hivatal vesztésig büntethető.

5-ször. Aki lakodalom, névnap, keresztelő és disznótor után való nap is teljesíti borkóstolói kötelességét és ezt ismételve megcselekszi kitüntetésre felterjesztendő; a kitüntetés megadása előtt a budapesti Pósa-asztal, mint szakbizottság mindenkor meghallgatandó.

6-ször. A hivatalos kötelességük pontos teljesítése folytán delirium tremensbe eső bizottsági tagok, a gyógyintézetek első osztályain kezelendők.

A kandidáló bizottságtagja csakis azok lehetnek, akik botrányt okozó részeg állapotban elkövetett kihágásért az 1879. évi XL. t.-cz. alapján már legalább háromszor büntetve voltak; akik már vendéglősön, pinczéren vagy pláne csapason e közben kisebb testisértést is követtek el, előnyben részesülnek.

A kandidáló bizottság elnökét a rendőrfőkapitány a kihágási iktató alapján jelöli ki; tagjai ivás közben éjfél után 3 órakor abszolút berugott állapotban az asztal alól választandók.

A bizottsági ülések a „Biká“-ban, „Angol Királynő“ ben, Németh Andrásnál, a „Debreczen“-ben és a „Kis pipá“-ban tartatnak.

Az egyik vendéglős tartozik a bizottságot a másikig elfuvaroztatni és pincéz-

jök teljes tartalmát mindennap végig kóstoltatni.

A melyik vendéglősről, koresmárosról, vagy kávésról kiséül, hogy ő Krisztus-urunk szerepére vállalkozott, és a vizet borra változtatta, az köteles legnagyobb büntetésképpen egy liter bort a saját pinczejéből a bizottság jelenlétében meginni.

A bizottság hivatalos nótája az, hogy:

Részeg vagyok rózsám mint a csap,
Hivatalból földig ittam magamat.

Amint pedig egy vendéglőhöz érnek, az előhaladott stadiumhoz képest kötelesek eldalolni, hogy:

Czégért látok kint lobálni
Bekék oda botorkálni.

Minden italmérő tartozik ezen dal hallatára az üzletét akár van zárva akár nincs kinyitni.

A vendéglősök és italmérők igen sokat várnak a bizottság működésétől és mint értesültem az életbeléptetést illetőleg sürgető feliratot akarnak a miniszterhez intézni, mert úgy telve vannak a hordók, hogy nem tudják hova tenni az új bort.

A bizottság működésétől reménylik, hogy ezen bajon gyökölesen segítve lesz.

Aki látni akarja a bizottság működését, az lesse a fent említett négy vendéglőben az esti órákban s ha lát öt potrohos alakot helyt foglalni, ez a bizottság.

A mint láttam ezek a vendéglősök már is úgy megijedtek, hogy ma minden borukat, amibe csak egy csepp hunczutság volt, kiöntötték és mától fogva csakis tiszta bort öntenek a bizottság poharába.

Majd meglátjuk és jaj nekik ha nem úgy lesz!

Eljen Darányi!

Eljen a kóstoló bizottság!

Apropos! A sajtó élénk figyelemmel kíséri a bizottság működését; de természetesen csak is úgy leend képes hivatásának lelkiismeretesen megfelelni, ha a bizottság minden mozzanatában részt vesz.

Az pedig hogy jó ivók, akarom mondani irók vagyunk, azt senki tagadni nem merje.

J . . .

Irodalom — Művészet.

* Az 1848—49-iki Magyar Szabadságharc

Története című illusztrált műből most jelent meg a 89. füzet, melyben Graetz György a szabadságharc történetének leírását bevégezvén, a kivégzésekre tér át. Ebben a füzetben az október 6-ika előtti vértanúk szomorúsorsát beszéli el a néla megszokott érdekességgel. A nagymunka mint látjuk, teljesen kész, csak az utolsó epizódok elbeszélése van hátra. A füzet képei ezek: Honvédfoglyok szállítása Haynau tintatartója, melyből a halálos ítéleteket megerősítette. Az aradi vértanúk börtöne. Gr. Batthány Lajos kivégzése 1849. okt. 6-án, Bathány holttestének átszállítása a ferenczrendiek sirboltjába.

* „Rejtelmes világ“ cím alatt új hetilap indult meg a fővárosban báró Mikos János szerkesztésében. Az új lap a magyarországi spiritiszták közlönye, a kritikai iránya miatt a nem spiritiszták is élvezettel olvashatják érdekes és a képzeletet izgató cikkeit. A Rejtelmes Világ mint programjában igéri nem azért indult, hogy tévhitet terjeszsen, hanem épen ellenkezőleg az ellenőrzés is tudományos vizsgálódás czélját tüzte maga elé, miért is munkatársai közt több orvos és fizikus tanár, szóval a materialisztikus irány számos képviselője is van. A lap kétféle papiroson jelenik meg, van évi 10 frral és évi 10 frral előfizethető kiadás. A kiadóhivatal Budapest Üllői-ut 25. szm. (a Pátria könyv-

nyomdában) Mutatványszámot mindenkinek ingyen és bérmentve küld ki eziránt hozzá fordul.

* A Magyar Iparoktatás. A Dániel Ernő báró kereskedelemügyi miniszter által mult évben megindított és megbízásából a miniszterium iparoktatási osztályának főnöke, Sztéryni József orsz. iparoktatási főigazgató által szerkesztett „Magyar Iparoktatás“ cz. kitünő szaklap most már második évfolyamába lépett és semmi sem bizonyítja jobban e szak hízagpótló voltát, mint az, hogy az eddigi havonként egyszeri megjelenés helyett most tíz ivvel nagyobb terjedelemben havonként kétszer jelenik meg, az első szám most jelent meg három iv terjedelemben, melynek első cikke a magyar iparoktatás brüsseli diadalával foglalkozik, hol tudvalevőleg a legnagyobb díjat nyerte el. Behatóbban foglalkozik a lap az iskolák részvételével a párisi kiállításon, majd közöl cikket a szünidei rajztanítói tanfolyamról, Hollandia iparoktatásáról, a tomesvári inas-iskola ujjászervezéséről, a párisi nőipari oktatásról. Külön rovatai vannak a lapnak a kereskedelmi és iparoktatás, az iskolai értesítők, külföldi szemle és szakirodalom számára, valamint egész külön bibliographiáját közli az ipari és kereskedelmi oktatási szakmunkáknak, végül közöl néhány szemelvényt a legelőkelőbb külföldi lapokból, melyekben ezek a magyar iparoktatásról a legkitüntetőbb módon nyilatkoznak. A kitüntető szaklapot a legmelegebben ajánljuk az érdekelte szakköröknek, melyek a „Hivatalos ügyek“ rovatában lévő ministeri rendeletek is különös fontossággal fognak birni. Előfizetési díj egész évre 5 frr.

Törvény a törkölyről.

— Szőlősgazdáknak szüret előtt igen ajánlatos elolvasni. —

A régi jó időkben, amikor a filoxerának nemesak világraszóló, de még közönséges neve sem volt, a törkölyből pálinkát csináltak. A szegény szőlősgazda ha ráöntött néhány vödör vizet s ily módon az ugynevezett esigert elkészítette, nem igen törődött vele, mert hát kevés értéke volt. A pálinkacsináló, ha jókedve támadt, megvette ugyan, de pénzt csak elvéve adott érette.

E helyett törkölypálinkával elégitette ki a szőlősgazdát olyan formán, hogy egy nagy kád törkölyért három-négy liter pálinkát számított s ezzel vége volt az egész üzletnek. Később azonban, mikor a szőlőirtó gonosz féreg a bortermő hegyekben tanyát ütött s kirágtta azt az utat, a melyen az olasz borokat behozhatták, egyszerre nagy lett a törköly becsülete.

Az ugynevezett borkereskedők, akiknek a pinczéje a szomoru szüretnek daczára is tele volt borral, erre a törkölyre vetették magukat. Szőlőt, amelyből jó, de drága bort lehetett volna szünni, nem vásároltak, amint nem igen kapkodtak ama tiszta borok után sem, amelyeknek meg volt az ára. Ugynekeik csakis a szüretnek után indultak utnak, leginkább a homokos alföld irányában s a törkölyre alkudtak, a melyből a gazda már a esigert is leszürte s amelyből legfőbb pálinkát lehetett volna főzni, ha t. i. még mindig a jó erkölcsök uralkodtak volna.

De hát ezeket az erkölcsöket is megette a filoxera s szőlősgazda által immár teljesen kihasznált törköly mint boralap állott elő.

A borkereskedők ugyanis összehordták a már forni s ezesetesen is készülő törkölyt és gyárilag állították elő a bort. Ujból és ujból ráöntötték czukrosvizet s az ily módon törkölyt látott lórét megszerezték, hogy mint kitünő asztali és pecsenyeborokat kimérjék, megadván neki

a mest
A törk
haszná
tottak,
vizet ö
szőlőve

E
kölyve
s így
bor esz

nyonta
rejlik
ban, lé
dőző s
vatásá

E
delmi
azonba
erővel
nak s
borok
márok

A
törköly
hat esz
három
vizet ö
mazsol

A
esalás
mával

a törkö
főznek
het jut
elődjá
mérték
igen sz

birsa
sujtja,
járul,
ban e
még p
lájara.

(M

Hosszu
zésünk
tizenkil
lehet a
kat bes
születei
lalkozn

fokát,
got utó
hogy h
ugyszó
szellem

van me
mélto
ség, ho
időt ne
egyelő
tartsuk

nepség
a tizen
nyünek
felelet

év decz
sejére
az új s

ber 31-
éjszaká
szönt r

a kérdé
szadik
tizenkil
Krisztu

ez az
zonyoss
esztend
az első
születés
amelyik
napján
zük me

tásunk
6máj a
felében

a mesterséges igt és a mesterséges szint. A törköly negyedszeri, vagy ötödszöri felhasználásával valódi tokaji aszút is gyártottak, de már ez esetben több cukrosvizet öntöttek rá és néhány kiló mazsolaszóllóval gazdagították.

Egyszóval a borok egy részét a törköly esodálatos felhasználásával csinálták s így még meg is esküdhettek, hogy a bor csakugyan látott szőlőt.

Hogy pedig most mindezeket ide nyomtatjuk, annak az *uj törvényben rejlik a magyarázata*, amely *mostanában lépett életbe* s amely az immár kezdődő szüret idején a törkölyt régi hivatásának adja vissza.

Ez az új törvény, amit a kereskedelmi miniszter becsátott ugyan ki, mely azonban Darányi minisztert dicséri, sok erővel akarja utját állani a borhamisításnak s vissza kívánja szerezni a magyar borok becsületét, amelyen lelketlen kalmárok erős foltokat ejtettek.

A többek között kimondja, hogy a törkölyből csakis a termelő csinálhat hat esigerbort, de a szüretelés *után csak három napon belül*; de ő is csak tiszta vizet önthet rá s a cukros vizet, meg a mazsolat nem használhatja.

A törkölyvel való kereskedés és esalás tehát már a mostani szüret alkalmával véget ér, ami azt is jelenti, hogy a törkölyből most már megint pálinkát főznek s így jó törkölypálinkához is lehet jutni. Apró csalások persze ezuttal is előadják magukat, de bizonyára csökkenő mértékben, mert az emlegetett új törvény igen szigorú s a kihágókat nemcsak pénzbírsággal, de *fogházzal és börtönnel* sújtja, amihez szigorítással még az is járul, hogy az ilyen ítéleteket az ujságokban egész terjedelmükben közzéteszik, még pedig az *elitelt borgyárosok számlájára*.

Vegyes.

(Mikor kezdődik a huszadik század?)

Hosszu idő áll még addig a rendelkezésünkre, amikor el kell bucsuznunk a tizenkilencedik századtól és üdvözlőnk lehet az ujt, de azért már most is sokat beszélnek a nevezetes ünnep előkészületeiről. Világkiállítások terveivel foglalkoznak, hogy feltüntessék a művelődés fokát, amelyen a bucsuzó század a világot utódjának átadja. Beszélnek arról is, hogy hatalmas könyveket irnak, amelyek ugyszólván leltárai lesznek az emberiség szellemi kincseinek. Mindenre, ismételjük, van még elég idő, de hát az évforduló méltó megünneplése nem is oly esekélyesség, hogy annak előkészületei hosszabb időt ne vegyenek igénybe. Hanem hát egyelőre még az is vitás kérdés: *mikor* tartunk meg hát ezt a világraszóló ünnepséget? Mikor bucsuzik el hát tőlünk a tizenkilencedik század? Bármily könynyűnek is tetszik a kérdés, még is eltérő feleleteket kapunk rája. Vajjon az 1899. év december 31-ikének 1900. január elsejére virradó éjjelen éjfélkor kezdődik-e az új század? Vagy pedig 1900. december 31-ikének 1901. január elsejére virradó éjszakáján, a tizenkettedik óraütéskor köszönt ránk a huszadik székulum? Ez a kérdés! Annyi bizonyos, hogy a huszadik század akkor kezdődik, a mikor tizenkilencedik század esztendő elmúlt Krisztus születése óta. De mikor mult el ez az idő? Mert az nincs ám teljes bizonyossággal megállapítva, hogy melyik esztendő viselte hát időszámításunkban az első számot? Az, amelyik Krisztus születése után következett? Vagy az, amelyiknek december huszonnegyedik napján Krisztus e világra jött? Kérdezzük meg a történetet. A mi időszámitásunk megalapítója *Dionyzius Exiguus* római apát volt, aki a hatodik század első felében élt. Neki kellett megbirkóznia a

nehéz feladattal, hogy Krisztus születésének idejét pontosan meghatározza. S mint a későbbi bibliai kutatás kiderítette a jó Dionyzius apát szerencsésen ehibázta a számítását. Az az év, amelyet ő Jézus születési évének jelölt ki, négy, sőt valószínűleg hat évvel később következett csak a Megváltó világra jövele után. Mikor ezt a tévedést észrevették, a kronológiát már nem lehetett megváltoztatni. S így most bele kell nyugodnunk a megváltozhatatlanba, hogy Krisztus mintegy hat évvel Krisztus születése után született. Hanem hát ez nem dönti el a kérdést; mikor kezdődik a huszadik század? E kérdés eldölése attól függ, hogy melyik évet jelölte ki Dionyzius atya az Üdvözítő születési évének? Semmiesetre sem azt, amely az első évszámot viseli — hisz ezt az első évnem nevezik az *Ur születése után!* Az egyházatyák azonban nem az *Ur születésétől* számítják az időt; hanem az *Ige testté válásától*, vagyis attól a percztől kezdve, amikor Mária előtt az angyal megjelent. Hogy ez mikor történt? Arra ismét hiányzik a pontos felelet. S így hiába törjük a fejünket, csak oda lyukadunk ki, hogy nem tudjuk, mikor végződik a tizenkilencedik század s mikor kezdődik a huszadik?... Ez a kérdés is egyike marad a tizenkilencedik század megfejtethetlen problémáinak!...

(Gyermekszáj.)

Az orvos fürdőzést rendel ő nagyságának.

— Legjobb lesz valami tengeri fürdő.

Férj uram hirtelen köhécselni kezd.

Az orvos feléje fordul.

— Mi baja az Istenért?

Bandi közbeszól:

— Ne tessék megjiegni, doktor bácsi.

A papa mindig úgy tesz, ha gorombáskodni szeretne és nem lehet.

(Kedves gyermek.)

Jancsit elvitték szülei vidékre rokonokhoz, a kiknek kertjük van. Küldik, hogy menjen a kertbe mulatni.

— Mit szabad ott tennem? — kérdi.

— A mit akarsz.

— Mindent?

— Mindent.

Jancsi sirva fakad.

— Mi bajod?

A kedves gyermek felordít:

— Ha semmit sem tiltanak meg, hát mivel mulassak?!

(Kifogás.)

— Terka, magának kedvese van?

— Oh, nem, nagysága, nincs nekem!

— Hát ki volt az a baka, aki tegnap a konyhában falatozott?

— Az a Molnárék Borecsájáé; csak idekölesönözte egy pár napra.

(Egyről-másról.) Főherceg és a magyar közjog.

József kir. herceg felkérte Timon Akos dr. egyetemi tanár miniszteri tanácsost, hogy fiát József Agost kir. herceget a magyar alkotmányból és a közjogból tanítsa. Timon Akos dr. a tanítást már legközelebb megkezdi: József Agost kir. herceg e ezélebből egy évre szabadságot tartotta magát a katonaságtól. — *A regény vége.* Hussmann Máriát, akiről az a hír terjedt el, hogy Ferenc Ferdinánd főherceggel kötött házasságot, megtalálták Lüttighben a férjével együtt, akiről különben már rég kiderült, hogy Behrend-nek hívják és sohse volt főherceg. A lüttichi szállodában Behrend Hertel név alatt jelentette be magát. A szerelmes pár Londonból jött és kijelentette, hogy Londonban *nem kötött háza-*

ságot. Abból a 10,000 frankból amit Hussmann Mária magával vitt, már csak 7000 frank maradt. Hussmann Mária a fivére kíséretében Essenbe utazott, míg *Behrendet letartóztatták.* Hamis név használata miatt fogják a törvényszék elé állítani és aztán a határra toloncolják. — *Papiros mint építő anyag.* Egy szak-ujságban most olvassuk, hogy New-Yorkban hozzáfogtak egy papirosból való színház építéséhez. Sokan azt állítják, hogy a papirostömbök a kőnél és a téglánál többet érnek. A papiros rosszabb melegvezető a téglánál s így a papirosból épült házak télen melegebbek és nyáron hűvösebbek a kőnél és a téglánál. A papirostömböket külön erre a célra szolgáló agyaggal kenni be, a nedvesség ellen megóvják azokat, úgy, hogy a papirosból épült házak nem szenvednek a nedvesség miatt. Ezenkívül a papirost sóval impregnálják, mely a tűzveszély ellen megóvják s antiszeptikus anyagot is kevernek bele, mely a papirost megvédelmezi a rovarok és bakteriumok támadásai ellen. Az amerikaiak azt állítják, hogy jövőben a házakat pusztán papirosból fogják építeni, ami azonban nem akadályozza meg őket abban, hogy New-Yorkban legujabban is százhusz méter kőházakat építsenek. — *József Agost főherceg és neje Máramarosban.* A József Agost főherceg e hó 22-én este érkezett Máramarosba medve és szarvas vadászatra s ha az idő kedvezni fog tíz napot vagy többet is fog tölteni. Ugy a fiatal főherceg, mint a bájos főhercegné, királyunk szeretett unokája a legvirulóbb színben vannak. A főhercegekkel Steinhauz József erdőmester utazott ki a vadászokastélyba. A főhercegné s egy társalkodónő az erdőszőlgyi kastélyban maradnak, míg a főherceg Steinhauz erdőmesterrel — kit régi ismerősként üdvözölt — Kabolapolyánán ütötte fel a vadászatok alatt főhadiszállását. A főherceg már az első nap két szarvast lőtt. A vadászatokra várják Ottó főherceget, az orleansi herceget s több előkelő vendéget. — *Helpfy Ignác betegség.* Helpfy Ignác országgyűlési képviselő állapota szombat óta nem javult, de nem is rosszabodott.

Közgazdaság.

Érték-tözsde.

A debreczeni „Közgazdaságibank részv.-társaság” közlése. 1897. szept. hó 28-án.

Államadósság:

Magyar aranyjáradék 4%.	—	121.50	122.—
„ vasuti beruházásiköt. 4 1/2%.	—	121.50	122.50
„ koronajáradék 4%.	—	99.20	99.70
„ regále vált. köt. 4 1/2%.	—	100.—	101.75
Osztrák aranyjáradék 4%.	—	124.50	125.—
Egységes államkötvény 4 1/2%.	—	101.75	102.25
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	—	141.25	142.25

Részvények:

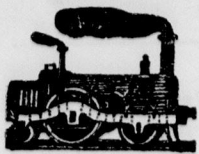
Magyar hitelbank részvény	—	392.75	393.25
Osztrák hitelbank részvény	—	358.50	358.75
Magyaripar-és keresk. bank. r.	—	102.25	102.75

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogbank 4%-os sorsj.	—	123.50	124.50
„ 3%-os	—	102.50	103.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	—	119.—	120.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	—	10.—	10.50
Osztrák	—	20.—	20.50
Olasz	—	12.—	12.50
Bazilika sorsjegy	—	6.80	7.20
Jó-sziv	—	3.90	4.20

Pénznomok:

Cs. és kir. arany	—	—	5.63	5.67
20 markás arany	—	—	11.72	11.76
20 frankos arany	—	—	9.51	9.54
1 Sovereigns	—	—	11.98	12.02
Debr. Első Tak. ptr. 4 1/2%-os zl.	—	—	99.—	99.50

Vasuti menetrend.

Érvényes 1897. május hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen—Budapest (M. áll. v.-tól.)			
Debreczenből indul	Vonat	Érkezik	
P.-Ladány* -- 12.— déli	Vegyesvonal	1.28 délután	
P.-Ladány -- 3.48 délután	Tv. sz. sz.	5.24 délután	
P.-Ladány -- 8.15 este	Személyvonal	9.45 este	
Budapest -- 8.53 reggel	Gyorsvonal	1.50 délután	
Budapest -- 12.26 délután	Személyvonal	8.10 este	
Budapest -- 10.37 este	Személyvonal	5.45 reggel	
Debreczen—M.-Sziget			
Királyháza -- 5.30 reggel	Gyorsvonal	1.— délután	
M.-Sziget -- 3.08 reggel	Személyvonal	9.50 délelőtt	
M.-Sziget -- 4.07 délután	Személyvonal	11.— este	
M.-Sziget -- 6.59 délután	Gyorsvonal	11.40 este	
M.-Sziget -- 7.58 este	Tv. sz. sz.	8.08 reggel	
Debreczen—Szerencs			
Szerencs -- 8.25 reggel	Személyvonal	11.26 délelőtt	
Szerencs -- 4.02 délután	Személyvonal	7.07 délután	
Szerencs -- 8.10 este	Személyvonal	11.— este	
Debreczen—Füzes-Abony			
Füzes-Abony -- 4.42 reggel	Vegyesvonal	16.24 délelőtt	
Füzes-Abony** -- 4.12 délután	Vegyesvonal	7.56 délután	
Debreczen—Nagy-Léta—Vértes			
N.-Léta—Vértes -- 8.35 reggel	Vegyesvonal	10.48 délelőtt	
N.-Léta—Vértes -- 4.17 délután	Vegyesvonal	6.20 délután	
Debreczen—Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök			
B.-Szt-Mihály -- 5.28 reggel	Vegyesvonal	8.58 reggel	
B.-Szt-Mihály -- 3.57 délután	Vegyesvonal	8.58 délután	

* Minden kedder
** Csak Tisza-Füredig.

Budapest—Debreczen			
Debreczenbe érkezik	Vonat	Indul onnan	
P.-Ladány -- 7.40 reggel	Tv. sz. sz.	6.12 reggel	
P.-Ladány -- 5.16 reggel	Személyvonal	4.08 reggel	
Budapest* -- 8.16 este	Gyorsvonal	9.15 este	
Budapest -- 8.47 délután	Személyvonal	9.40 délelőtt	
Budapest -- 6.54 délután	Gyorsvonal	2.15 délután	
Budapest -- 2.40 éjjeli	Személyvonal	7.06 este	
M.-Sziget—Debreczen			
M.-Sziget** -- 7.50 reggel	Személyvonal	4.— reggel	
M.-Sziget -- 12.16 délután	Személyvonal	6.— reggel	
M.-Sziget -- 6.58 délután	Személyvonal	1.35 délután	
M.-Sziget -- 8.43 este	Gyorsvonal	4.— délután	
M.-Sziget -- 10.22 este	Személyvonal	3.56 délután	
Szerencs—Debreczen			
Szerencs -- 8.07 reggel	Személyvonal	5.— reggel	
Szerencs -- 12.21 délután	Személyvonal	9.07 délelőtt	
Szerencs -- 7.50 este	Személyvonal	5.13 délután	
Nagy-Léta—Vértes—Debreczen			
N.-Léta—Vértes -- 7.25 reggel	Vegyesvonal	5.25 reggel	
N.-Léta—Vértes -- 3.18 délután	Vegyesvonal	1.05 délután	
Sáránd*** -- 8.38 este	Vegyesvonal	9.25 este	
Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök—Debreczen			
B.-Szt-Mihály -- 8.17 reggel	Vegyesvonal	5.25 reggel	
B.-Szt-Mihály -- 6.49 este	Vegyesvonal	3.27 délután	
Füzes-Abony—Debreczen			
Tisza-Füred -- 8.— reggel	Vegyesvonal	4.18 reggel	
Füzes-Abony -- 5.32 délután	Vegyesvonal	11.35 délelőtt	
F.-Abony**** -- 7.47 este	Vegyesvonal	5.22 délután	

* Csak P.-Ladányig.
** Csak Szalmárról.
*** Ünnepek és vasárnapokon június 1-től szeptember 15-ig üzemel.
**** Csak Óhát-Kőszig.

Kiadó és laptulajdonos:
„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: Zoltai Lajos.

Férfi ruhákra
Perucien, Tricot, Doscin, brassói és gácsi
divatposztók
olcsó szabott árakon kaphatók
Szabó Lajos Fiai
cségnél, 900-0-3
Debreczen, Rózsater.

A Bika szálloda mellett.

Katz Herman

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára Debreczenben.

Ajánlja a n. é. közönségnek dusan felszerelt **őszi- és téli ruha-raktárát** a következő árak mellett:

1 férfi öltöny tiszta gyapjukelméből 100 különböző színekben **8—25** frtig
1 divatos hosszú télikabát fekete, kék, barna s drapp színekben legujabb divat szerint készítve **12—40** „
Rövid téli kabátok **4—20** „
Magános téli pantalon vagy csizma nadrág **2—08** „
Fiu- s gyermekruhák, fiu- s gyermek köpenyek körülbelül 1000 drb. különböző árakban.
(Hawelok) Galléros köpenyek valódi zsolnai gyártmány, főleg egyházi férfiak részére **9—15** „

Mérték szerinti megrendelésekhez dusan felszerelt gyapjuszövet raktárt tartok. 894—13—4

A Bika szálloda mellett.

Kedvező alkalom uri öltözetek előállításához a legfinomabb bel- és külföldi szövetekből.

RANUNKEL H. és FIA

helybeli nagykereskedő cég

tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy eddigi nagyban elárúsítása mellé uri divatszövetekben egy **detail eladási osztályt** létesített. Nagy mennyiségben érkeztek raktárra a legjobb és legegységesebb őszi és téli gyapju divatszövetek **angol, francia és belföldi** gyártmányok. Fenti cégnek a nagy forgalom lévén ezélja, az árakat a legminimálisabb haszonra szállította le, oly annyira, hogy ma a nála vett szövetből a legjobb és legegységesebb uri ruhadarabokat is, feltűnő olcsó árért lehet előállítani.

A n. é. közönség kényelmére létesített ily berendezést szives figyelmébe és pártfogásába ajánlja a

833—26—12

RANUNKEL H. és FIA
posztó- és kézműáru nagykereskedő cég
Debreczen főtéri áruháza 1711.

Feltűnően olcsó árak!!

Teljes tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

lámpák-ban

az idény beálltával oly dus választéku raktárt rendeztem be, hogy azzal ugy a legegységesebb, mint a legfokozottabb igényeket is kielégíthetem. — Egy idejűleg ajánlom

petroleum raktáramat
hol is kizárólag **robbanástól mentes, szagtalan** kitűnő
csillár petroleum
árusítatik, melyet a nagyérdemű közönség kényelmére 5 kilós saját edényeimben házhoz szállítok. — Üzlethelyiségemben kisebb mennyiségben is kapható.

Teljes tisztelettel 886—0—5
Lám Sándor.

Függő Salon lámpák.
Függő ebédülő lámpák.